

סיכום תכנית "ערי רשת" מחזור א' 2023-2024

תוכן המסמך

1. מטרות התכנית
2. רשויות משתתפות
3. תכני התכנית
4. פיילוטים ברשויות
5. משובים
6. תובנות הצוות

רקע

1. במהלך השנה שהתקיימה בה התכנית, התרחשו שני

אירועים משמעותיים שהשפיעו על מספר הרשויות

שהשתתפו, הרכב המשתתפים, חווית ההשתתפות

המשותפת והמצב הרגשי של כולם.:

א. 07.10 ומלחמת חרבות ברזל

ב. בחירות לרשויות המקומיות

למרות אלו, הנוכחות בכל מפגש היתה מלאה והתקיים שיח

פתוח ורגיש על המצב החברתי המורכב.

2. בנוסף, היו שינויים בצוות התכנית לאורכה.

1. מטרות תכנית "ערי הרשת"

מטרות תכנית "ערי הרשת"

למידת עמיתים.ות
וגיבוש קהילת רשויות
וכן חיבורן לאורבן 95
ישראל והעולם

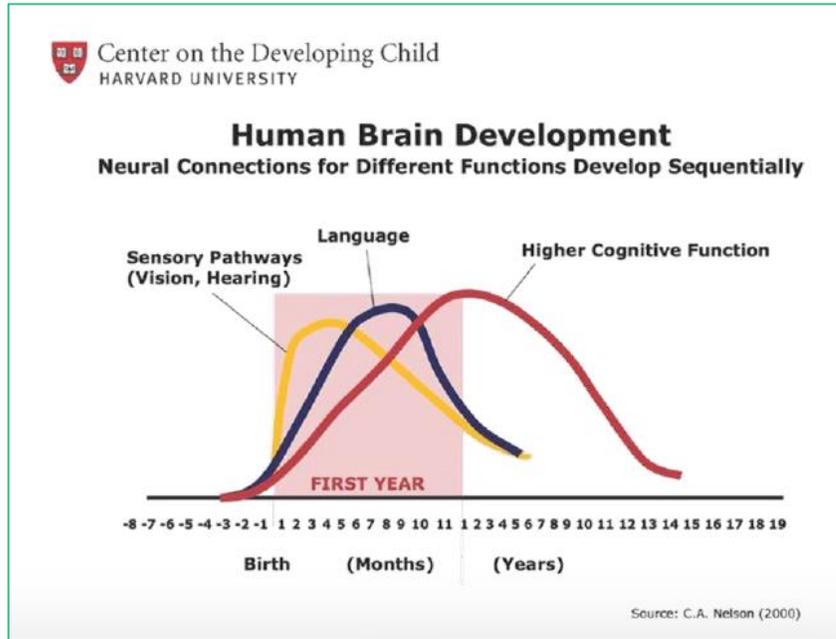
ביסוס צוות מקצועי חוצה
ארגון מכל רשות,
וחיזוק כל משתתפת.
כמובילת שינוי

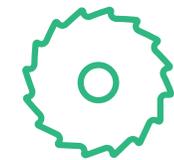
הקניית ארגז כלים
מבוסס עשייה
לקידום עירוניות מיטבית
לגיל הרך

ערים יזדותיות לילדות וילדים

הנחיות תכנון ועיצוב לילדות וילדים צעירים ומלוויהם בישראל

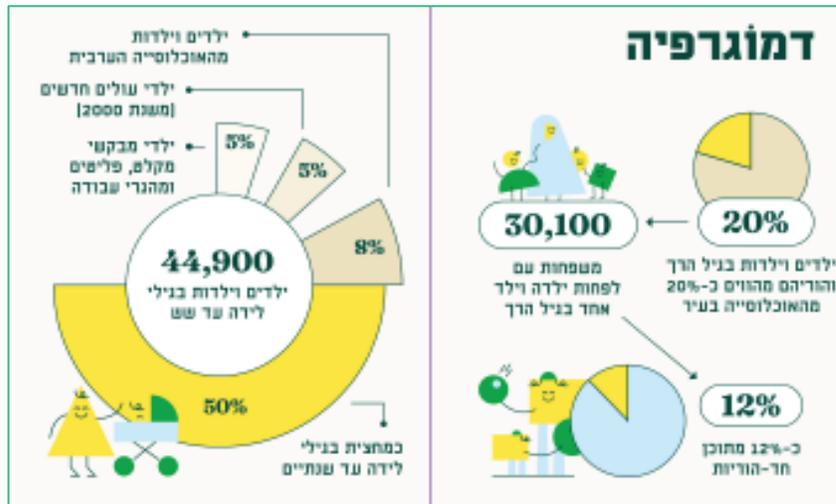
"ערי הרשת"

הקניית ארגז כלים מבוסס ידע ועשייה לקידום עירוניות מיטבית לגיל הרך

~~Our BlueMotion range combines lighter materials, enhanced aerodynamics, economical engines and tyres that create less friction, which saves you fuel and can reduce your tax, which means you will have more money.~~

Another example of Volkswagen efficiency.

קהילת אורבן 95: מחוללי שינוי בגיל הרך בישראל עשייה. שותפות. ידע
 במושב תוצג עשייה פורצת דרך, ידע ומחקרים עכשוויים בתחום הגיל הרך בארץ ובעולם, ושותפויות רב מגזריות כדרך להצלחה בקידום הגיל הרך והטמעת שינוי מערכתי.

חגית נעלי-יוסף
 מנהלת התכנון האסטרטגי, מנהל המדסה, תיא-יפו

פרופי נדב דודוביץ'
 ראש תוכנית מדיניות בריאות, מרכז טאוב לחקר המדיניות הבריאותית בישראל ויזר מרפס בריאות הציבור

דניאלה בן עטר
 נציגת קרן ליר בישראל

נור קורבי
 מסיכוכנית חברתית, מנהלת אורבן 95 אזורית מובילת תחום אורבן 95 בחברה הערית בית המועצה הישראלית לבנייה ירוקה

אדר' בשמות צפדיה וולף
 מנהלת בכירה אורבן 95 ישראל, המועצה הישראלית לבנייה ירוקה

מועין כהן
 מנהלת אורבן 95 אזורית, מובילת התוכנית בחברה החרדית, המועצה הישראלית לבנייה ירוקה

ורד סולומון זמון
 אדריכלית ראשית משרד הבנוי והשיכון, מנהלת אגף בכיר לתכנון

אדר' ענבר וייס
 סמנכ"לית תכנון אפריקה ישראל מגורים, מנהלסת העיר בית שמש לשעבר

20.5.24

הכנס השנתי של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה
 ביתן 10, אקספו, גני התערוכה, תל-אביב

"ערי הרשת"

למידת עמיתים.ות
 וגיבוש קהילת רשויות
 וכן חיבורן לאורבן 95
 ישראל והעולם

The Business School for the World®

2. רשויות משתתפות

שם	תפקיד	רשות
יוני טרי	סגן מנהל אגף תפעול	לוד
יובל שטלריד	מנהל מחלקת תכנון אסטרטגי ותחבורה	
מירי מלק	מנהלת מחלקת גיל רך- רווחה	
זיאד גנאיים-	מנהל אגף שפ"ע	באקה
מרות שתיווי	סגנית מהנדס באקה	
רזאן מסארווה	נציגת אגף חינוך עיריית באקה	
וופא מסואסי	אחראית גיל 3-0 בעירייה	
עביר גנאיים	מנהלת מתנ"ס ומובילת הפיילוט	
אדר' גיא דוננפלד	מהנדס העיר	דימונה
שוש ביטון	מנהלת הורים במרכז	
אורן אוסטר	מנהל מחלקת עיר חכמה	
אסתי אלישייב	רפרנטית פיתוח ארגוני	
חגית ליברמן	סגנית מנהלת האגף לקשרי קהילה	טירת כרמל
נעמי אלדס	מנהלת מרכז יזמות, חדשנות וטכנולוגיה	
ענבר ברגר	רכזת קהילה, מרכז יזמות, חדשנות וטכנולוגיה	

4 רשויות מקומיות משתתפות והרכב המשתתפים.

بلدية باقة الغربية
עיריית באקה אלעירבייה

טירת כרמל

עיריית לוד

דימונה

3. תכני התכנית

3. תכני התכנית

מפגש	תאריך	מיקום	נושא
1	15/06/23	תל אביב	95אורבן הכרות עם תכנית
2	11/07/23	יפו-תל אביב	הטמעת תפיסת אורבן 95 בעיר
3	12/09/23	בית שמש	הרך לגיל מותאם תוכן
4	22/11/23	זום	חוסן קהילתי
5	19/12/23	פרדס חנה	קהילתיות ויוזמת תושבים
6-8	פברואר-ינואר	95 ערי רשת אורבן	פיתוח וליווי פיילוט לקראת מפגש שיא
9	07/03/24	באקה אלגרבייה	קהילתיות, מרחב ציבורי כמרחב מחולל ושלביות ככלים להובלת שינוי
10	02/05/25	טירת כרמל	סטוריטלינג ומודל מרכז הפע"וט
11	02/07/24	מרכז ון ליר	מפגש שיא
12-13			מפגשי מנטורינג פרטניים עם כל רשות לקראת מפגש הנהלה
14			מפגש סיום התכנית בראשות הנהלת העיר

Brain Embassy - Tel Aviv | מפגש - لقاء 01 | השלושה 2, תל אביב-יפו

15/6/23

מרצים/ות	נושא	שעה	
	התכנסות תדקע	9:30	
עודד פרומוביץ סמנכ"ל הממונה הישראלית לבנייה ירוקה עויד פרומוביץ מנהל מחיר מחנך המרכז הירוקה הישראלי	ברכות תרחובות	10:15 - 10:00	
דניאלה בן עטר נבנת קן ברנדן & לירי ישראל דנאילא בן עטאר ממנה מוססה ברנדן קן פר הישראל	רקע על Urban95 בישראל ובעולם חפיה על Urban95 ישראל והעולם	10:45 - 10:15	
יסמין יותם מהלל חוכנית אורן 95 ברשות מקומית יאסמין יותם עירייה ברנח אורן 95 על המסלול הפרטי הי מחפחות המחנה	הצגת מהלך חוכנית עירי הרשת ערש בחול ברנח מחן השיכה	11:15 - 10:45	
11:30 - 11:15 הפסקה - איסרח			
צוות - פלוק Urban95	היכרות - תעארף	12:15 - 11:30	
ד"ר דנה שי מסיכולית ראשת ומייקת מרכז SEED להתפתחות רגשית מוקדמת המכללה המקדמית תל אביב-יפו מסמיות להתפתחות הילד כ דאנא לשיך - חמה נפש ברנח ומייקת מרכז SEED בחור מחפחי מחנך חפיה לנכחיה על איב - יפ חירה חמה החפל	הרצאה: "הקשר הוא הנשר: חשיבות הקשר הורה ילד להתפתחות המוח" מחצרה: "العلاقة هي الجسر" [חמה העלפה בין הולדין والطفل لتنمية الدماغ]	13:15 - 12:15	
14:00 - 13:15 הפסקה צהריים - איסרח הזפירה			
צוות - פלוק Urban95	סדנה: יום בחיי ילד/ה בעיר ורשה עמל - יום בחיה طفل/ה بالمدينة	15:00 - 14:00	
	סיכום מלחץ היום	15:30 - 15:00	

מפגש - لقاء 02 | סיור אורבן 95 בתל אביב | جولة أوروبان 95 في تل أبيب

11/7/23

מרצים/ות	נושא	שעה	
	איסוף מרכבת האוניברסיטה תדפיס מן מחطة قطار جامعة تل أبيب	9:00	
אבי לוי מנהל מחלקת ניהול איסוף מרכבות שירי אלי לשי מנהל פסג אדורה ופנטור מشاريع بنسجم لتصميم المدينة (مشاريع)	סיור בנינת משחקים: חזל ומים, מתקני משחק ומענה למשתמשים שונים جولة بحديقة ألعاب، رمل وألعاب وملائمة لمختلف المستخدمين	9:30-10:15	
	נסיעה ליפו الشكر إلى يافا	10:15-10:45	
נסרה שניר מנהלת מחלקת תליון בגני קהילה בפישלמה ליפו نصرة شلتير مديرة قسم التطوير مشاريع بنسجم المجمع الكامل يافا	סיור במרכז הקהילתי הערבי - יהודי בנושא בניית אסון جولة بالمركز الجماهيري العربي -يهودي حول موضوع بناء الآفة	10:45-12:00	
12:00-12:45 ארוחת צהריים - وجبة عشاء			
	איך מניעים שינוי במערכת מורכבת كيف ممكن تحفيز تغيير في نظام مركب ومعقد	12:45-13:45	
אדר' בשמת צפדיה גולף מנהלת המבצע ופיתוח קהילתי עיריית תל-יז בשמת צפדיה גולף مصممة معمارية، مديرة قسم التخطيط وتطوير مدغهي، بلدية تل أبيب	נסיעה לפלורנטיין الشكر إلى فلورنطين	13:45-14:15	
	סיור בנינת אליפלט جولة بحديقة البيئات	14:15-15:00	
	פיזור לרכבת توصيل لمحطة القطار	15:30	

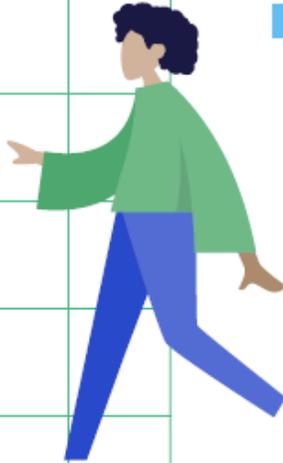
URBAN95

מפגש - لقاء 03 | אורבן 95 בבית שמש
أوربان 95 في بيت شمش

12/9/23

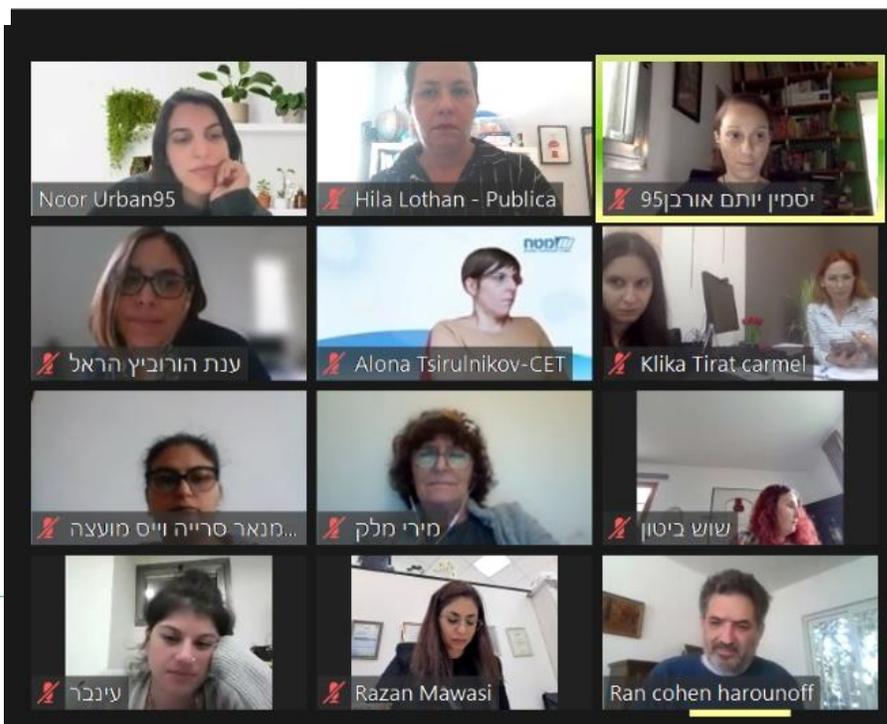

מרצים/ות	נושא	שעה	
	איסוף מתחנת רכבת בית שמש تجمع من محطة قطار بيت شمش	09:45	
	התכנסות - تجتمع	10:15 - 10:00	
אוהד כהן אודיכל העיר وهاد كوهين مهندس البلدية المعماري	רקע תכנוני על בית שמש خلفية التخطيط في بيت شمش	10:45 - 10:15	
מעין כהן מנהלת תוכנית בית שמש - אורבן 95 معيان كوهين مديرة برنامج بيت شمش أوربان 95	פעילות אורבן 95 زعيراء בבית شمش نشاط أوربان 95 زعيراء ببيت شمش	11:05 - 10:45	
תמר אהרון מנהלת פניות ציבור לשכת ראש העיר تامار أهرون مديرة استقبال الجمهور في مكتب رئيس البلدية	הטמעה מערכתית בעירייה وشיתופי פעולה التففيذ المنهجي في البلدية والتعاون المشترك	11:20 - 11:05	
מירב עמרני מנהלת מחלקת הגיל הרוך ميراث عمراني مديرة قسم الطفولة المبكرة	אתגרי הגיל הרוך בבית שמש تحديات الطفولة المبكرة في بيت شمش	11:30 - 11:20	
אדר' ענת הורוביץ הראל ענת הורוביץ ראל	שיתוף ילדים בתכנון إشتراك الأهل بالتخطيط	12:00 - 11:30	
הפסקה צהריים - إسترחה الظهيرة		12:45 - 12:00	
צוות אורבן 95 طاقم أوربان 95	תרגיל איסוף נתונים ומיפוי שחקנים تمرين جمع البيانات وتحديد الأطراف المشتركة	14:00 - 12:45	
בנצי ראקוב מתכנן עירוני חדי' بننسي راكوف مخطط حضري حدي'	סיור ברמת אברהם וסוסים جولة بني رماث إبراهيم وتلخيص	16:00 - 14:00	
	פיזור ברכבת توزيع لمحطة القطار	16:20	

מרחב בטוח וחוסן קהילתי לילדים והמשפחות שלהם בזמן של מלחמה מתמשכת

Urban 95
2023

מפגש - لقاء 04 | חוסן קהילתי אורבן95
حصانة جماهيرية في مدن أوروبان95

22/11/23

המפגש יתקיים בזום - اللقاء عبر تطبيق زوم

מרצים/ות	נושא	שעה	
<p>רן כהן אהרונוב ران كوهن أهارونوف</p> 	<p>למידת עמיתים והרצאה בנושא חוסן קהילתי במצבי חירום</p> <p>تعلم من الزملاء ومحاضرة بموضوع الحصانة الجماهيرية في حالات طوارئ</p>	<p>12:00 - 10:00</p> 	

מפגש - لقاء 06 | סיור אורבן 95 בבאקה | جولة أوربان 95 في باقة

7/3/24

שעה	נושא	מרצים/ות
9:10	איסוף מרכבת חדרה מערב תגיע מן מחطة القطار الخضيرة	
9:45-10:30	דברי פתיחה ترحاب وافتتاحية	יסמין יותם, בשמת צפדיה-וולף, איבראהים קעדאן מנכל עיריית באקה ياسمين يوتام, بوسمات صفدية-وولف, ابراهيم قعدان, المدير العام لبلدية باقة
11:30-10:30	סיור - جولة	
11:45-11:30	מבנה ציבור כמרחב מחולל - רובד קהילה - המבני العامة كحيز مؤلّد للتغيير - الجانب الجماهيري	עביר גנאים מנהלת המתנס عبر غنايم مديرة المركز الجماهيري
12:00-11:45	מבנה ציבור כמרחב מחולל - רובד פיזי - המבני العامة كحيز مؤلّد للتغيير - - الجانب الهندسي	הילה לוטן אדריכלית ומתכנתת ערים هילה لوطان مهندسة معمارية ومخططة مدن
הפסקה - استراحة		
12:30-12:15	קהילתיות כאסטרטגיה להובלת שינוי - تطوير الجماهيرية كوسيلة للتغيير	נור קורבי פסיכולוגית חברתית ומנהלת אורבן 95 אזורית نور قرصي اختصاصية نفسية مجتمعية ومديرة أوربان 95 مناطقية
12:45-12:30	יישום בשלבים כאסטרטגיה להובלת שינוי - التنفيذ بمراحل كوسيلة للتغيير	ענת הורוביץ הראל אדריכלית - عنات هوروفيتس هرنيل مهندسة معمارية
13:00-12:45	כלים לויצירת שינוי התנהגותי - أدوات للتغيير السلوكي	יסמין יותם מנהלת תכנית אורבן 95 הארצית וסמנכ"לית המועצה הישראלית לבנייה ירוקה - ياسمين يوتام مديرة برنامج أوربان 95 القطري وثانية مديرة المجلس الاسرائيلي للابنية الخضراء
14:00 - 13:15	ארוחת צהריים - وجبة غداء	
15:00-13:45	תרגיל - تمرين	
15:30-15:00	סיכום - تلخيص	
15:30	פיזור לרכבת - توصيل لمحطة القطار	

סיור אורבן 95 בפרדס חנה | מפגש - لقاء 04
 جولة أوريان 95 في بردس حنا

19/12/23

שעה	נושא	מרצים/ות
9:00	איסוף מרכבת פרדס חנה - היציאה בצד של פרדס חנה تجمع من محطة قطار بردس حنا - الخروج من مخرج بردس حنا	
10:30 - 9:30	דבני פתיחה ומרגיל במרחב הציבורי ترحاب وتمارين في الحيز العام	צוות אורבן 95 طاقم أوريان 95
12:30 - 10:30	ביסוליה - גן המשחקים הטבעי כממודד פעולות המתחומות חשוכות בגיל הרך يوهنايا - حديقة اللعب الطبيعي كمساهم في تطوير مهارات متطورة في مرحلة الطفولة المبكرة	ג'ולי פלד אודיכלית נגי מחנכות גן ביסולי כחולי יתליב מעטסה מילרר טבעיה ومخططة لمخارج طاقم يوهنايا
12:30 - 10:30	פעילות סביבתית קהילתית למספחות עם ילדים בגיל הרך نشاط بيئي جماهيري لعائلات الأطفال في سن الطفولة المبكرة	לורלי קרבס רכות קהילתית כמחלקה קיימת במעטסה המקומית חלחכות פעילה סביבתית أورلي كريس مركزه جماهيري في قسم المتعة في المجلس المحلي ونشطة بيئية
12:30 - 10:30	חפיסת הגיל רך כמעטסה המקומית التوجه لسن الطفولة المبكرة في المجلس المحلي	אורליה ירדני קופרבר כמחלקת אגף חינוך כמעטסה המקומית أورليا يرداني كورنبرج كمنيرة قسم المعارف في المجلس المحلي
12:30 - 13:30 הפסקת צהריים إستراحة عشاء		
14:30 - 13:30	קהילה שכונתית תומכת רווחה הורית مجتمع جماهيري - حاراتي داعم للرفاه الوالدي	אורטל אלטרסן פעילה חברתית أورطال الطرمكان بنسبة اجتماعية
15:00 - 14:30	סיכום תחם סגולה תכנית אורבן 95 הארצית ياسمين بوتام كمنيرة برنامج أوريان 95 القمري	יסמין יתם סגולה תכנית أوريان 95 القمري ياسمين بوتام كمنيرة برنامج أوريان 95 القمري
15:00	סיכום תחום סיכום תחום סיכום תחום	
15:00	פיזור לרכבת توصيل لمحطة القطار	

מפגש - لقاء 07 | מפגש הכשרה אורבן 95 בטירת כרמל لقاء تأهيل اوربان 95 في طيرة الكرمل

2/5/24

מרצים/ות	נושא	שעה
	איסוף מרכבת חיפה חוף הכרמל تجميع من محطة القطار حيفا - شط الكرمل	8:40
בשמת צפדיה - וולף, מנהלת אורבן 95 ישראל, אמי אפומדו, מ"מ ראש עיריית טירת הכרמל بوسمات صفدية - وولف, مديرة أوربان 95 إسرائيل, أمي بومادو, القائمة بأعمال الرئيس في بلدية طيرة الكرمل	דברי פתיחה ترحاب وافتتاحية	9:30
ד"ר נעם פיינהולץ ד. נועם פאיהולטס	סטוריטלינג ככלי לרתימת שותפים السردية كأداة لانتاج شراكات	10:00-12:30
ארוחת צהריים - وجبة غداء		12:30-13:15
סיור - جولة		13:15-13:40
ד"ר ענת בר מנהלת גילוך ד. عنات بار مديرة قسم الطفولة المبكرة	המודל של מרכז הפעו"ט ברשות نموذج العمل لمركز الرضغ في البلدية	13:40-14:30
	סיכום - تلخيص	15:00-15:30
	פיזור לרכבת توصيل لمحطة القطار	15:30

מפגש סיכום תכנית "ערי רשת", אורבן95
 لقاء اختتامى لبرنامج "شبكة مدن اوربان95"

2/7/24

שעה	נושא	מרצים/ות
9:00	איסוף מרכבת יצחק רבין, ירושלים تجميع من محطة القطار يشحاك نفون، القدس	
10:00	התכנסות - תجمع ואفطار خفيف	
10:30	סקירת תכנית ערי רשת تلخيص برنامج شبكة المدن	דניאלה בן עטר - נציגת קרן ון ליר בישראל טל מילס - מנכ"לית המועצה הישראלית לבניה ירוקה אדר' הילה לוטן - סאבליקה ייעוץ אסטרטגי דאנייאל בן עטאר - ממתלה فان ליר פי ישראל טאל מילס - המדירה العامة لمجلس الأبنية الخضراء المهندسة المعمارية هيللا لوطان - بائليكا استشارة استراتيجية
11:45-11:00	כיצד הגיל הרך מהווה גשר למדיניות? كيف لسن الطفولة المبكرة أن يكون جسراً في بناء السياسات الادارية	ד"ר עליזה בלוך - ראש עיריית בית שמש לשעבר, מחברת הספר גשרים של אור ד. עליזה בלוך - رئيسة بلدية بيت شيمش سابقاً ومؤلفة كتاب غשרים של اور
הפסקה - استراحة		
12:00-13:30	ערי הרשת מציגות: מהכשרה לעשייה عرض مدن الشبكة، من التعلّم الى التطبيق	
13:00 - 14:00 ארוחת צהריים - وجبة غداء		
14:00-15:00	סיכום וחלוקת תעודות تلخيص وتوزيع الشهادات	
15:00	פיזור לרכבת - توصيل لمحطة القطار	

4. פיילוטסים ברשויות

עיריית לוד

URBAN95

URBAN
95

בס"ד

סדר היום

התכנסות	8:30
פתחה - לשם מה נתכנסנו? על אורבן 95 וההקשר המקומי-צוות אורבן 95 לוד ברכות- מנכ"ל העיריה מר אהרון אטיאס מנהל אגף תברואה וגיוון - מר ניסים רו	8:40
"הקשר הוא הגשר"-ד"ר דנה שי, פסיכולוגית, חברת הסגל במכללה האקדמית תל אביב -יפו. עוסקת במעבר להורות, הורות והתפתחות רגשית מוקדמת במארג המשפחתי. מיסדת התכנית "המסע להורות"	9:30:
הפסקה קצרה, כיבוד קל	11:00
"אורבן 95 בארץ ובעולם" -"פותחים תאבון" עם דוגמאות מהארץ והעולם.-מעייין כהן, צוות אורבן 95	11:15
"אורבן 95 בבית שמש-למידה מהצלחה"- תמר אהרון- מנהלת פניות ציבור בלשכת ראש העיר בית שמש	12:00
סיכום-במבט לעתיד ארוחת צהריים קלה	12:20
נשמח לראותכם	

הכשרה עירונית
בנושא הגיל הרך
במרחב הציבורי בלוד
יום ב' 27.5.24
8:30-13:30
באולם הכנסים
בבנין עיריית לוד

עיריית לוד - צוות

יוני טרי
סגן מנהל אגף תפעול

יובל שטלריד
מנהל מחלקת תכנון אסטרטגי
ותחבורה-הנדסה

מירי מלק
מנהלת מחלקת גיל רך- רווחה

הצגת הפיילוט:

הבניה של מנגנון עבודה רשותי לתכנון והקמה של מרחבים ציבוריים לגיל הרך והוריהם בעיר לוד.

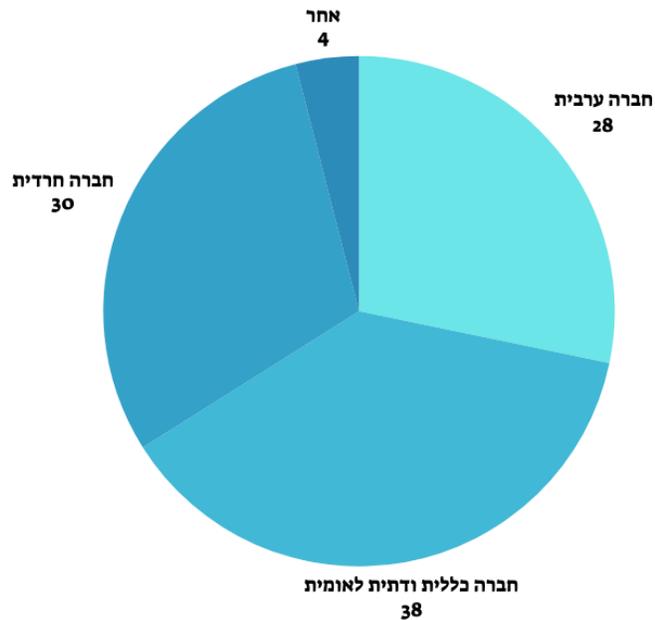
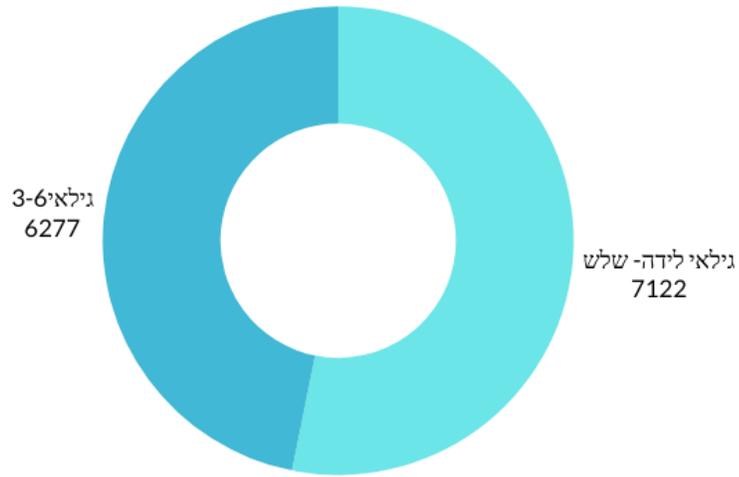
לפיילוט שלושה שלבים:

- 1. הכשרה לעובדי העירייה המצויים בממשק עם תחום הגיל הרך**
- 2. הקמת צוות עבודה בין-אגפי ויצירת שגרות עבודה לתכנון והקמה (מנגנון עבודה עירוני)**
- 3. הטמעת חשיבה מוכוונת גיל רך בתכניות העבודה של אגפי העירייה השונים.**

מטרות התכנית:

- 1. העלאת המודעות והחשיבות בנושא גיל הרך בדגש על המרחב הציבורי.**
- 2. רתימת השותפים לתהליך.**
- 3. יצירת שגרות עבודה מוסדרות לקידום תכנון בשותפות.**

צרכים ונתונים

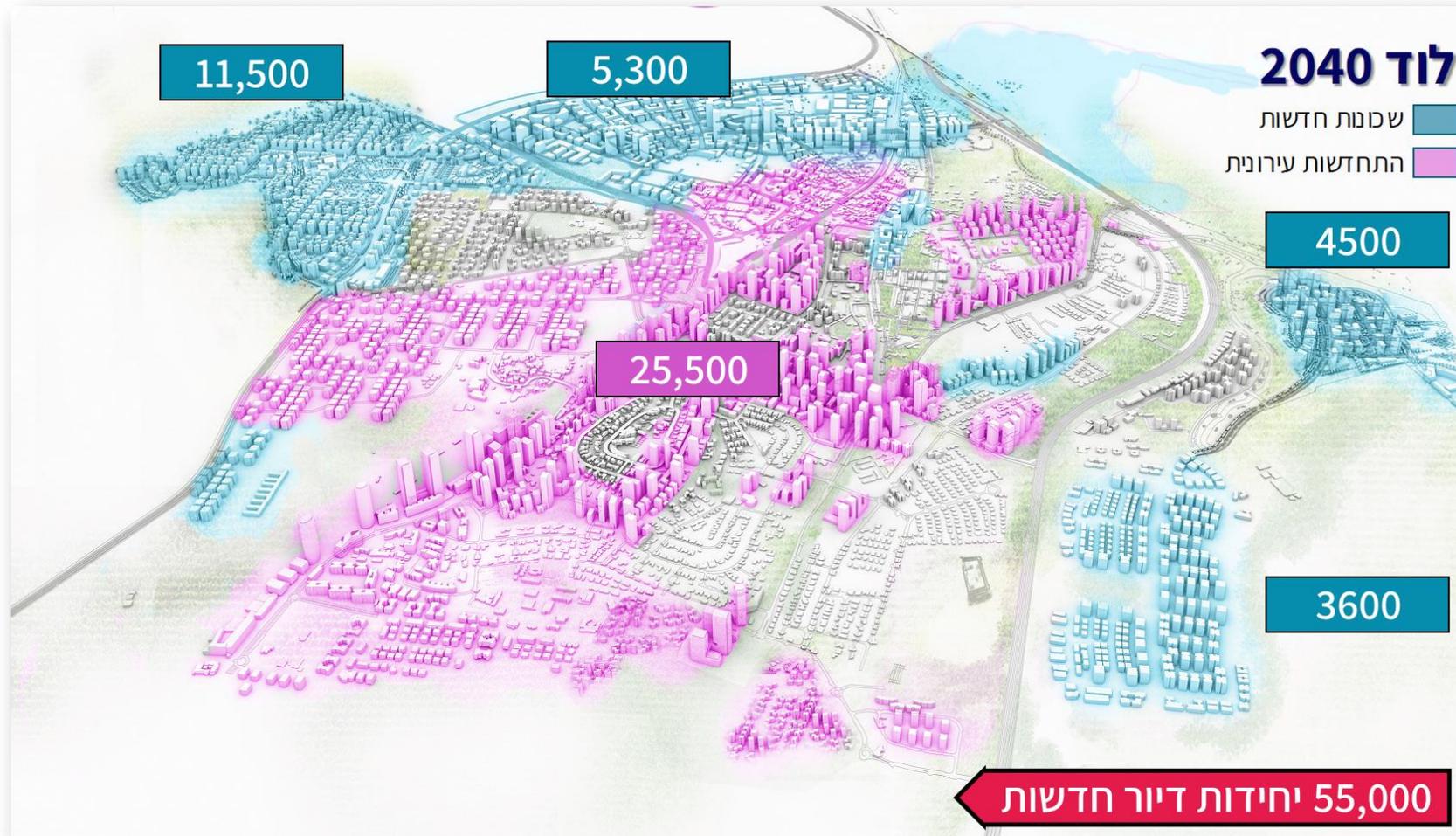

- הגיל הרך (לידה-6) מהווה **14.4%** מאוכלוסיית העיר
- רק **28.1%** מהפעוטות בגילאי לידה-3 נמצאים **במסגרות בפיקוח**. השאר במסגרות ללא פיקוח או בבית המשפחה.
- **16%** מהילדים בגילאי לידה-6 מוגדרים **כפעוטות בסיכון** ומוכרים ברווחה.
- לוד היא **פסיפס תרבותי** ועל כן המענים והשירותים בעיר דורשים התאמה גאוגרפית ותרבותית.
- במערך העירוני מחלקת הגיל הרך היא בכפיפות למנהלת **האגף לשילוב חברתי**. מאז מעבר המעונות למשרד החינוך הממשק המשמעותי ביותר הוא מול **אגף החינוך**.
- עד שנת 2030 צפויים להתאכלס כ-50,000 תושבים חדשים בעיר
- מדי שנה בממוצע **500** ילדים חדשים בגילאי 0-3 מדי שנה ובסך הכל כ-3150 תוספתיים 0-3

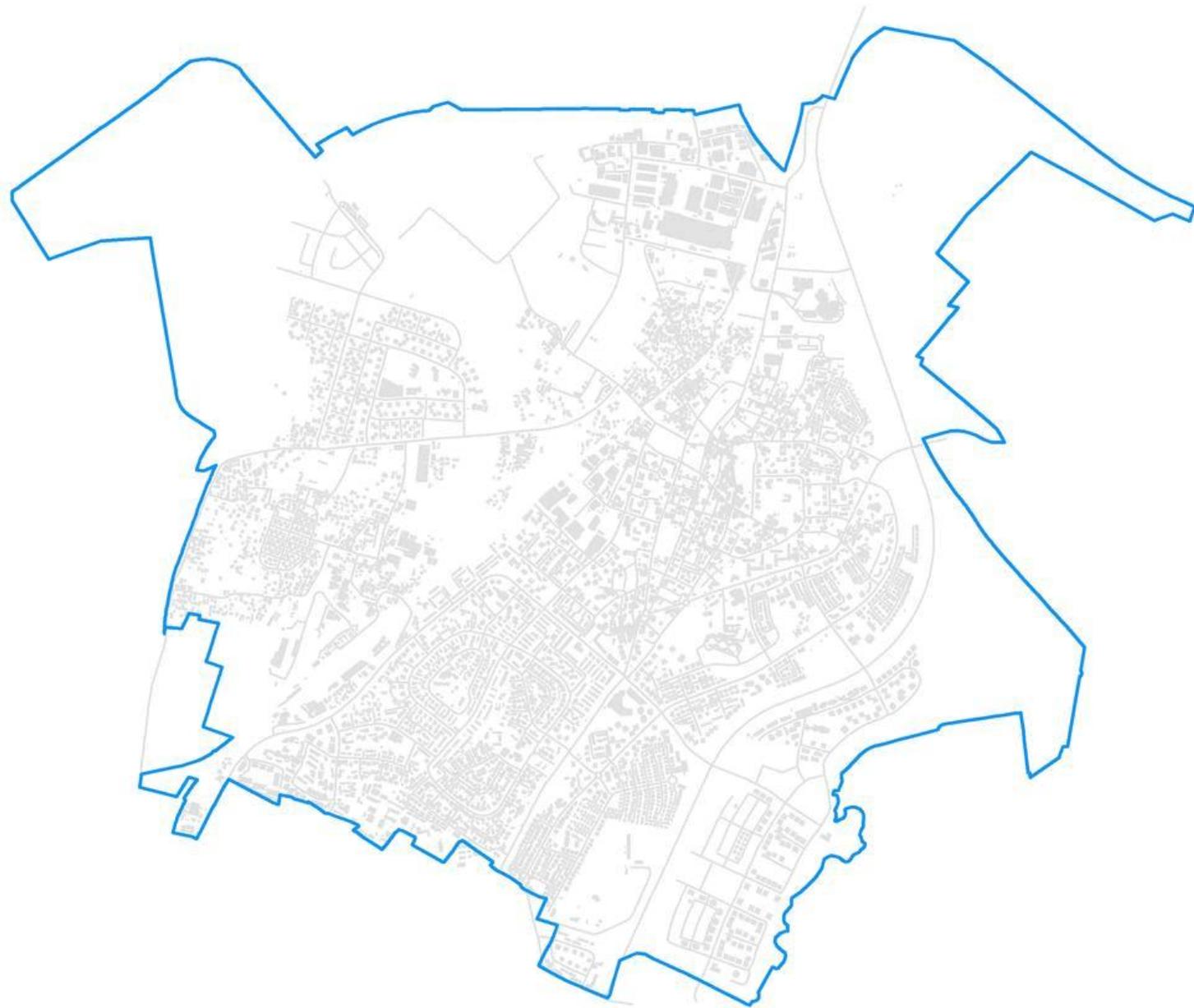

הסכם הגג האסטרטגי מ - 2017

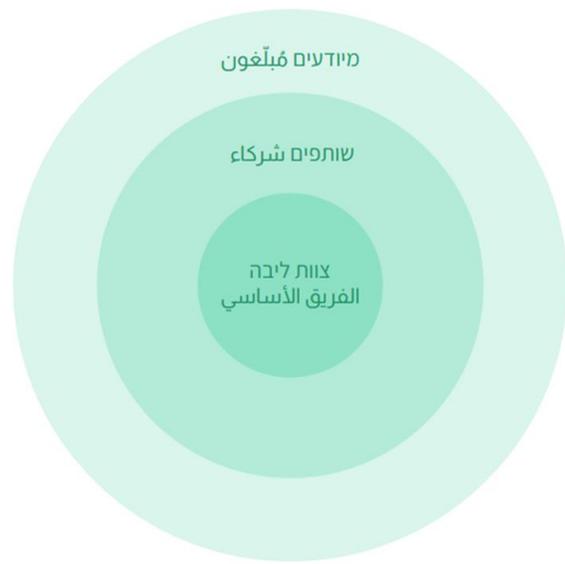
פיתוח משמעותי של העיר בעשורים הקרובים

מהפך עירוני שלם

86% משטחי העיר
מתוכננים בתכניות מפורטות

שותפים/ות לדרך

מחלקות ואגפים בעירית לוד השותפים לביצוע:

לשכת מנכ"ל, מינהל הנדסה, אגף תפעול, גזברות, אגף קהילה, מח' משפטית מח' פרויקטים, בטחון, אגף תרבות, אגף איכות הסביבה

סוכנויות נוספות מעורבות:

תכנית הזירה, החברה הכלכלית לוד, החברה למתנ"סים, הספרייה לדורות, תכנית muni100, פרויקטים ערים מעורבות, תכנית 360- תכנית לילדים ונוער בסיכון, משרדי ממשלה

שחקנים נוספים מעורבים:

טיפות חלב-משרד הבריאות
 עמותת פשר
 מגזר שלישי- הג'וינט, קרן רש"י, יד הנדיב
 ארגוני מעונות היום
 המועצה הישראלית לבנייה ירוקה- צוות אורבן 95
 הורים ותושבים

קהלי היעד

הפיילוט יתמקד :

1. **בעובדי עירייה** - מתוך הרצון לייצר **תהליך עומק** לטווח הארוך אנו משקיעים בהכשרת עובדי העירייה בכל האגפים הנושקים לתחום הגיל הרך במרחב הציבורי, כך שנייצר הטמעת הנושא בתהליכי העבודה בתכנון המרחב הציבורי ונרחיב את מעגל השותפים העוסקים בתחום.
הרצון הוא שכל מחלקה תדע לשלב כחלק מהעשייה השוטפת את נושא הגיל הרך ולעבוד בסינרגיה תוך שיתוף פעולה עם מחלקות נוספות בעירייה.
2. **שותפים עירוניים נוספים** שנמצאים בממשק עם תחום הגיל הרך

איגום משאבים (תכניות קיימות, משרדי ממשלה, תרומות, משאבי קהילה וכו)

- יום ההכשרה ותהליך העבודה של אנשי המקצוע – תכנית אורבן 95
- שיתוף פעולה המשכי עם תכנית 360
- שיתוף פעולה עם תכנית מוני 100 של הג'וינט והזירה של משרד הפנים
- קול קורא ערים מעורבות(הדרכת הורים)
- קולות קוראים

הובלת שינוי (איך נייצר שינוי, מה הכלים - תפיסתי, התנהגותי?)

1

הכשרה

יום ההכשרה נתן למשתתפים רקע בהבנת הצורך בחיזוק הקשר- הורה ילד לטובת ההתפתחות בגיל הרך. ביום זה הוצגו גם **נתונים והמחשות** ממרחבים מותאים שתוכננו בערים אחרות כדי לרתום את המשתתפים לרעיון ולייצר "תאבון" לתכנון דומה.

2

שולחן עגול

המפגש השני יוקדש **להקמת שולחן עגול ולכתיבת נוהל עבודה** פרקטי לתכנון מרחב ציבורי לגיל הרך שיש בו ראייה רחבה של כלל ההיבטים והשותפים.

3

הטמעת החשיבה

פעם ברבעון יפגשו גורמי המקצוע להכשרה בנושא הגל הרך והידוק הקשרים הבינאישיים בין בעלי התפקידים ברשות

4

מידע ליישום

הטמעת הידע בביצוע פרוייקטים של המחלקות בשיתוף פעולה עירוני ולפי הגישה של אורבן 95

שלביות הפיילוט (שלבי הפיילוט וחשיבה לטווח רחוק)

שולחן עגול לכ-10 אנשי מקצוע

יום הכשרה לכ-30 אנשי מקצוע

תובנות מכנס הפתיחה

במפגש נכחו כ-20 משתתפים מאגפים שונים בעירייה, בוותק 1-5 שנים.

שיתוף פעולה בין כל הגופים הנוגעים לדבר ברשות

רענן סיטון חברה כלכלית "חשוב שהחברה הכלכלית תהיה מעורבת, אנו מחזיקים בתקציבים וחשוב שהתוכן יהיה מחובר לביצוע שאנו מבצעים"

חשיבה כוללת ותכלול עירוני

"חסרה חשיבה כוללת ששמה את כולנו באותו השולחן"... "אם נעבוד נכון כרשות ובשיתוף נחסוך כסף לרשות"

חשיבות של מיפוי הצרכים ושיתוף הציבור

אמיליה קודיש-מנהלת הספריה העירונית: " מבחינת הציבור זאת הרגשה שרואים אותי"

חשוב להכניס את התוכן של חשיבה התפתחותית לתוך המרחב הציבורי והפיתוח

הלן יעקובסון- עמותת פש"ר פיתוח שירותי רווחה : "חשוב להכניס חשיבה התפתחותית שגם משדרת לילד עצמאות והצלחה. לדוגמה: ברז שילד יכול למזוג לעצמו מים לבד בלחיצת כפתור(ולא בסיבוב)"

חשיבות המרחב הציבורי לפיתוח יצירתיות

קרן שלום- עו"ס: "מרחבים ציבוריים צריכים לחנך ליצירתיות, הפשטות היא הגאונות"

מיצוב הגל הרך ברשות

מוריה אברמוביץ- מלווה הורים באגף הרווחה: "גילאי לידה עד שלוש הם "שקופים" "

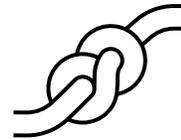
אימפקט ממפגש ההכשרה ומדדים להמשך התהליך

עלתה המודעות בנושא החשיבות והקריטיות להשקעה בשכבת הגיל הרך ומשפחותיהם

"נזרע זרע" לחשיבות הקשר הרציף בין גורמי הביצוע והתכנון לגורמי החינוך והקהילה

נוצר קשר ראשוני והיכרות בינאישית בין גורמי מקצוע שונים ברשות, הנוגעים לנושא הגיל הרך

היענות גבוהה של בעלי המקצוע ברשות מכלל המחלקות והאגפים

מדדים להערכה

- מדידת האפקטיביות של העבודה המשותפת של גורמי המקצוע באמצעות משוב או בדיקת כמות פרויקטים משותפים שבוצעו במהלך כ-שנתיים לפי מימוש תקציבים
- לאחר מימוש פרויקטים ניתן יהיה לבחון את שביעות רצון של התושבים מהפרויקט

חשיפה (לציבור ולגורמים העירוניים)

התהליך מלווה ע"י פרסומים של מח' דוברות בכל אמצעי המדיה העירוניים (אתר, ניוזלטר, פייסבוק, עיתונות כתובה) הנוהל יועלה לקבצי הטימס המשותפים ויופץ במייל

אילו יכולת לחוות את העיר
מגובה של 95 ס"מ - גובה של
ילד/ה בגיל 3 - מה היית עושה
אחרת?
**SAVE THE
DATE**

הכשרה רשותית בנושא
הגיל הרך במרחב הציבורי
יום ב' 27.5.24
8:30-13:30
באולם הכנסים בבנין
עיריית לוד

דף הבית > כתבות > בלוד מקדמים עיר טובה לילדי הגיל הרך במרחב הציבורי
בלוד מקדמים עיר טובה לילדי הגיל הרך במרחב הציבורי
פורסם בתאריך 15:18 28/05/2024

"איך ניצור עיר טובה לילדי לוד?", זאת הייתה שאלת הפתיחה בכנס עירוני לקידום מרחבים ציבוריים לעיל הרך ומשפחותיהם בלוד. הכנס נערך בשיתוף פעולה של העירייה עם תכנית 'אורבן 95' בישראל והמועצה לבנייה ירוקה. בכנס דנו בנושאי התכנית המבקשת לקדם תכנון, עיצוב וניהול של ערים תוססות ובריאות הנתונות מענה לצרכיהם של ילדים צעירים ומשפחותיהם.

בכנס יסדה לראשונה עיריית לוד שולחן עגול ייחודי שיתמקד בפיתוח המרחב הציבורי בעיר עבור הגיל הרך (0-3) ומשפחותיהם. התהליך יתבצע בהובלה ובעידוד מנכ"ל עיריית לוד - אהרון אטיאס.

תכנית Urban 95 - אורבן 95 מסיימת לבעלי תפקידים ברשויות המקומיות - בהן לוד, להוביל תכנון עירוני מטרה 95 ס"מ שהוא הגובה הממוצע של ילדים ומשפחות צעירים בעיר. התוכנית סומלה כ'למעלה מ-50 ערים בעולם ומציעה ידע וליווי לתכנון ופיתוח מרחב עירוני איכותי, בריא ונעים, המתאים לילדים בגיל הרך ובני משפחותיהם, בסביבת התגורר, במרחבים הציבוריים, במסדות הציבור, בחוות הגנינות והמבוקר.

במהלך הכנס הצטיינה **יביל שלטריי** - מנהל מילוק'ה לתכנון אסטרטגי את החזון לתכנית בעירייה, **מירי מלק** - את תמונת הצב הגיל הרך ברשות והתכנית הפועלת בה, **חוקרת ד"ר דנה שי** - פסיכולוגית העוסקת במעבר להורות, **רות ויתמחית** רשותית מוקדמת במארג המשפחתי, **שרה רפאלי** על החשיבות המכרעת בנשור בין הורה לילד בגיל הרך, **מעיין כהן** תחנות התכנית 'אורבן 95' שהציבה וזממאת שמוטחו באיך ובעולם המציאות מרחבים ציבוריים המתאימים לילדים ומשפחותיהם ו**תמר אהרון** - מנהלת פניות ציבור בלשכת הר"ע בית שמש, על התהליך גיבוש השותפות העירונית בבית שמש והצאת לפועל.

את הכנס יזמו וארגנו חברי אורבן 95 לוד: **מירי מלק** מאגף הרווחה, **יביל שלטריי** ממילוק'ה הנדסה ו**יוני טרי** מאגף התפעול.

אצלנו בחצר

באקה אל גרבייה

URBAN95

بلدية باقة الغربية
עיריית באקה אלגרבייה

צוות עירייה:

זיאד גנאיים - מוביל תכנית Urban95
מרוות שתיווי - סגנית מהנדס באקה
רזאן מסארווה - נציגת אגף כינוך עיריית באקה
וופא מסואסי - אחראית גיל 3-10 בעירייה

צוות מתנס:

עביר גנאיים - מנהלת מתנ"ס ומובילת הפיילוט
אסל עלוש - מפתחת משאבים
סחר עויסאת - נציגת גיל רך מתנ"ס
לינא מוואסי - נציגת גיל רך מתנ"ס

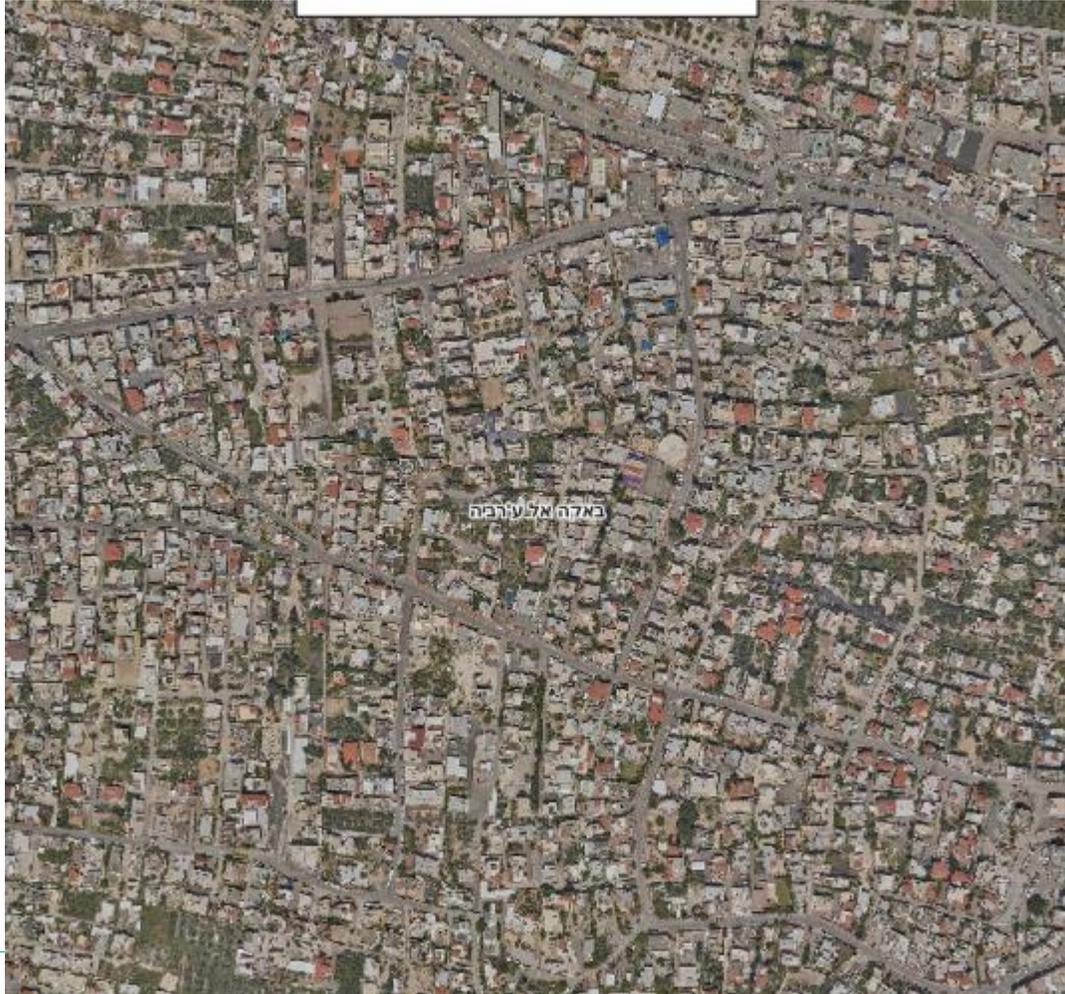
צוות עירוני

מהכשרה לעשייה :

שיפוץ גינת המתנ"ס ופתיחה לקהל הרחב בשעות אחה"צ

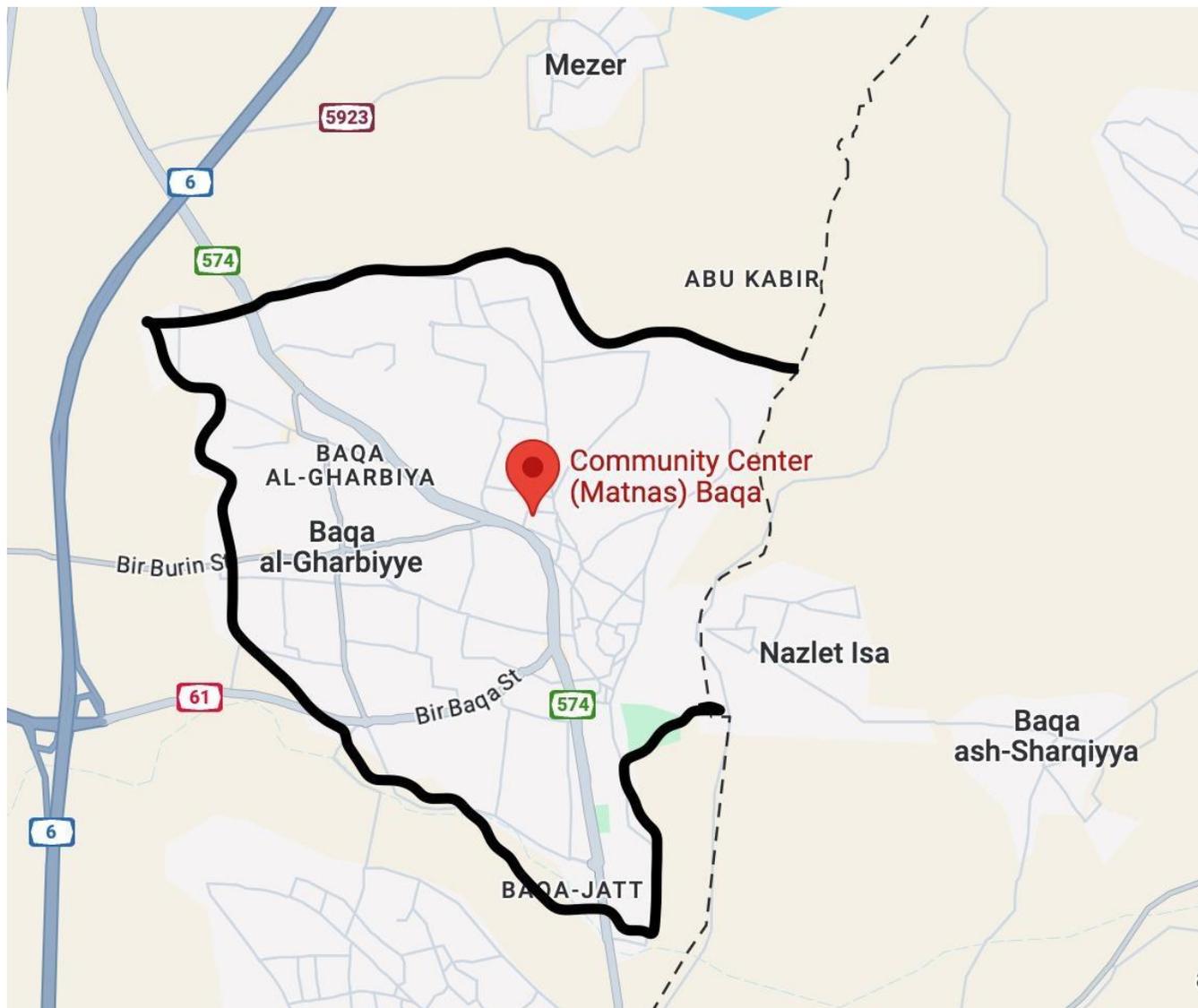
למה בחרנו את גינת המתנ"ס כפיילוט?

1. קיים **מחסור בגינות** ציבוריות באזור: קיימות 6 גינות ציבוריות בעיר שגודלה הכולל 9.1 ק"מ.
2. **המתנ"ס מהווה מוקד פעילות קהילתי** לקהילה ולגיל רך במיוחד, כ-150 ילדים מגיעים למתנס כל יום
3. הגינה ממוקמת בסמיכות לגני ילדים רבים, יכולה להיות **מענה בשעות אחה"צ**.
4. הגינה בסמיכות למתנ"ס היא תחת השגחה וניהול, מענה של **'אמאבא' לפיילוט ותחזוקה**.
5. הגינה היא הזדמנות להעלאת **תחושת השייכות, הקהילה** והחיבורים בין האנשים בשכונה

קהלי היעד

- הורים וילדים שצורכים את שירותי המתנ"ס
- אמהות בחופשת לידה
- תושבי השכונה
- ילדי הגיל רך בעיר
- נוער: רתימה לפעילות

שותפים/ות לדרך

ליבה:

- מתנס מרכז קהילתי
- מחלקת הנדסה
- מחלקת שפע
- מחלקת גיל רך
- שותפים

שותפים:

- קבוצת פנסיונרים מתנדבים
- קבוצת הורים פעילים
- קבוצת נוער
- תנובה בית לגדול טוב

מיודעים:

- דוברות העירייה
- דוברות המתנס

שלביות הפיילוט

- **שלב ראשון** - מיפוי צרכים דרך שאלונים, קבוצת מיקוד והכשרת מטפלות בגיל רך ושת"צ ילדים.
- **שלב שני** - תכנון גינה בהובלת צוות הנדסה בעיר בהתאם לצרכים שעלו
- **שלב שלישי** - ביצוע השיפוץ בשטח
- **שלב רביעי** - פעילויות תוכן בגינה

הובלת השינוי

שלב א - שיתוף ציבור בקבלת החלטות :

פניה להורים, פניה לתושבי השכונה, שיתוף ילדים במטרה לחולל שינוי תפיסתי ושינוי התנהגותי - שימוש במרחב הציבורי בעיר, הטמעת "חינוך" לשהייה במרחב הציבורי והליכתיות כך שתושבי השכונה יתחילו להגיע רגלית.

שלב ב - שיתוף הציבור בעשייה ועידוד יוזמות - להפוך את האנשים מצרכני שירות לשותפים בהובלה והנעת השירות תוך ראייה עתידית לשכפול המודל לשכונות נוספות בעיר.

שלב ג - שותפות לדרך - עבודת שיפוץ קהילתית בגינה, שיתוף הציבור בקבלת החלטות כבר בשלב התכנון.

הערכה ומדידה

1. שאלון מיפוי צרכים
2. ק.מיקוד לאמהות
3. שיתוף ילדים
4. תצפית על השיתוף ילדים
5. שאלון שביעות רצון בסוף
6. תצפית פעילות בגינה לאחר השיפוף

- מודל שניתן לשכפל אותו לשכונות נוספות
- שינויים קטנים יוצרים שינוי תפיסתי גדול
- רתימה ועבודה קהילתית
- הרחבת קהל המבקרים למתנ"ס

- שיתוף בין מחלקות העירייה והמתנס
- הגיל הרך כקהל יעד חדש

תובנות לגבי הפיילוט

- שלבים ראשוניים:

1. נשירה טבעית גדולה יחסית - צורך לגיוס גדול
2. מפגעים סביבתיים מעבר לפיילוט (ראיה רב מערכתית)
3. אחריות ביצוע הפיילוט על צוות המתנס, תיאום מלא ושיתוף פעולה לפי הצורך עם הצוות העירוני
4. שימוש חכם בשטח ובעלויות נמוכות יחסית

- **קורס LSE לונדון** - לימד אותנו כלים ושינויים קטנים במרחב הציבורי +הנגשת ידע לציבור

טירת כרמל
הכשרת "ערי רשת"
תכנית הים:
הורים, ילדים,
מחנכות

URBAN95

צוות עירוני

צוות מקצועי בתחום הגיל הרך לצד צוות ממוקד בקשרי הקהילה

URBAN95

צוות קהילתי

משתתפות הכשרת אורבן 95 ישראל

תיאום וקשר בין עיריית טירת כרמל לבין הנהלת URBAN95		חגית ליברמן- סגנית מנהלת האגף לקשרי קהילה
שותפה לתכנון ומובילה שיווק ויח"צ התכנית		נעמי אלדס - מנהלת מרכז יזמות, חדשנות וטכנולוגיה
שותפה לתכנון ולבניית התכנית		ענבר ברגר - רכזת קהילה, מרכז יזמות, חדשנות וטכנולוגיה

צוות פיתוח תוכן

רכזת התכנית		זהבה עובדיה- מנהלת תחום מעונות יום, המחלקה לגיל הרך
שותפה לבניית התכנית ולהערכתה		עמית ליבר- מנהלת מעונות מתנ"ס טירת כרמל
מנהלת השותפות העירונית		דר. ענת בר- מנהלת המחלקה לגיל הרך

צרכים ונתונים

- נתוני נשירת מובילות מעונות היום 20%

- נתוני חוסר בכמות מובילות היום 27%

"הורים לא מעריכים ואם אני חולה אין מחליפה"

"אין קרן השתלמות והשכר נמוך כמו בסופר"

"הורים לא מעריכים את העבודה, חושבים שאני בייביסטאר"

מתוך צורכי השטח- תכנית "הים"- הורים, ילדים, מחנכות. מחנכות מובילות במעונות היום ינחו סדנאות פעילות בקבוצות קטנות לילדים ולהוריהם

מה המטרות שלנו?

עם המחנכות:

- * העלאת הערך המקצועי.
- * הכרות של הצוות את ההקשר המשפחתי של הילדים בכתה
- * שימור עובדות איכותיות לאורך זמן.
- * מניעת שחיקה מקצועית.

עם ההורים:

- * העלאת מודעות ההורים לערך שיש למסגרת החינוכית.
- * בילוי זמן איכות עם הילדים וקבלת רעיונות לפעילויות בבית

עם הילדים:

- * שיתוף ההורים במרחב המוכר להם במעון.
- * חיזוק הקשר הבטוח של הילדים לצוות המעון ולהוריהם.

קהלי היעד תהליך ההכשרה

- מחנכות מובילות במעונות היום בעלות תעודת הסמכה.
- הפיילוט יכלול 10 מחנכות (נרשמו 14).
- נושאי תוכן מעולם היחסיים הורה-ילד.
- תיאוריות ואמצעים חווייתיים.

שינוי תפיסתי והתנהגותי.

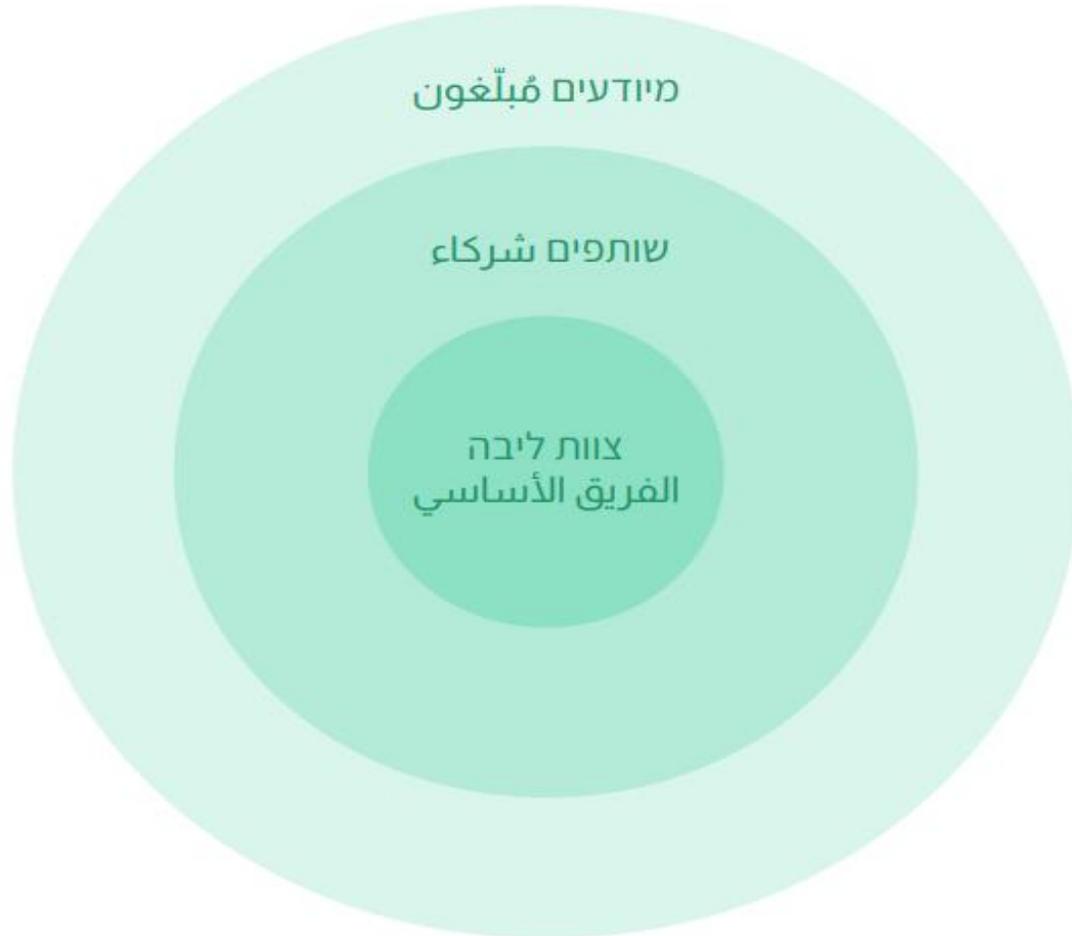
שותפויות לדרך ואיגום משאבים

אגפים ומחלקות חוצות ארגון

- אגף החינוך, המחלקה לגיל הרך.
- מעונות היום
- מרכז הפעו"ט
- האגף לקשרי קהילה
- מרכז יזמות לחדשנות וטכנולוגיה
- מתנ"ס טירת כרמל, הגיל הרך והמשפחה

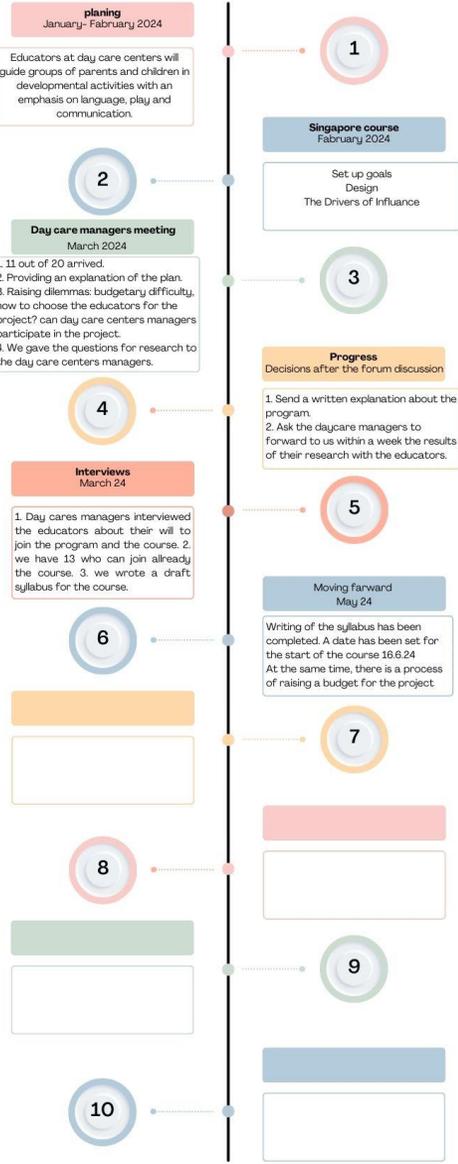
תמיכה והדרכת המיזם

- URBAN95
- המועצה הישראלית לבנייה ירוקה
- בית ספר לעסקים INSEAD
- קרן ון ליר

שלביות הפיילוט

Timeline
From Vision to Success
"Hayam" program
Tirat-Carmel municipality

הערכה ומדידה

תצפיות ותהליך
הדרכה

מילוי שאלון שביעות
רצון ההורים

מילוי שאלון עמדות
ע"י משתתפות הקורס
לפני תחילת הקורס
ובסופו

אימפקט

- שיפור מערך שירותי הגיל הרך ברשות.
- הרחבת הפיילוט למעונות נוספים ברשות.
- מחנכות במעונות 10-15 במספר ירכשו ידע חדש לגבי יחסי הורים – ילדים ודרכים חדשות לתקשורת עם ההורים בקבוצות.
- 200 ילדים ישתתפו בקבוצות התפתחותיות קטנות עם הוריהם במעון ויזכו לזמן איכות עם ההורים במעונות בהם הם שוהים שעות רבות בשבוע.
- במעגל השפעה רחב יותר יחשפו לתכנית מסגרות חינוכיות רבות ויוכלו לקבל השראה לגבי דרכי עבודה חדשות.

תובנות תוכנית הים

- חשיבות שיתוף ההורים במרחב הגן והמרחב הציבורי.
- גיוס מנהלי האגפים ויצירת יחסי אמון לרתימה ולעשייה עירונית.
- דברור, הפצה והנעה לפעולה הן את עובדי הרשות והן את תושבי העיר.
- הגדרת חלוקת תפקידים ברורה בין אגפי הרשות.
- חשיבות השימוש בכלי מדידה, הערכה ובקרה.
- תובנות ממיזם לתוכנית עירונית מקיפה בעלת אימפקט ממשי בעיר.

הצגת פיילוט סיום הכשרת ערי הרשת

עיריית דימונה

URBAN95

נעים להכיר!

אסתי אלישייב

רפרנטית פיתוח
ארגוני

אורן אוסטר

מנהל מחלקת עיר
חכמה

שוש ביטון

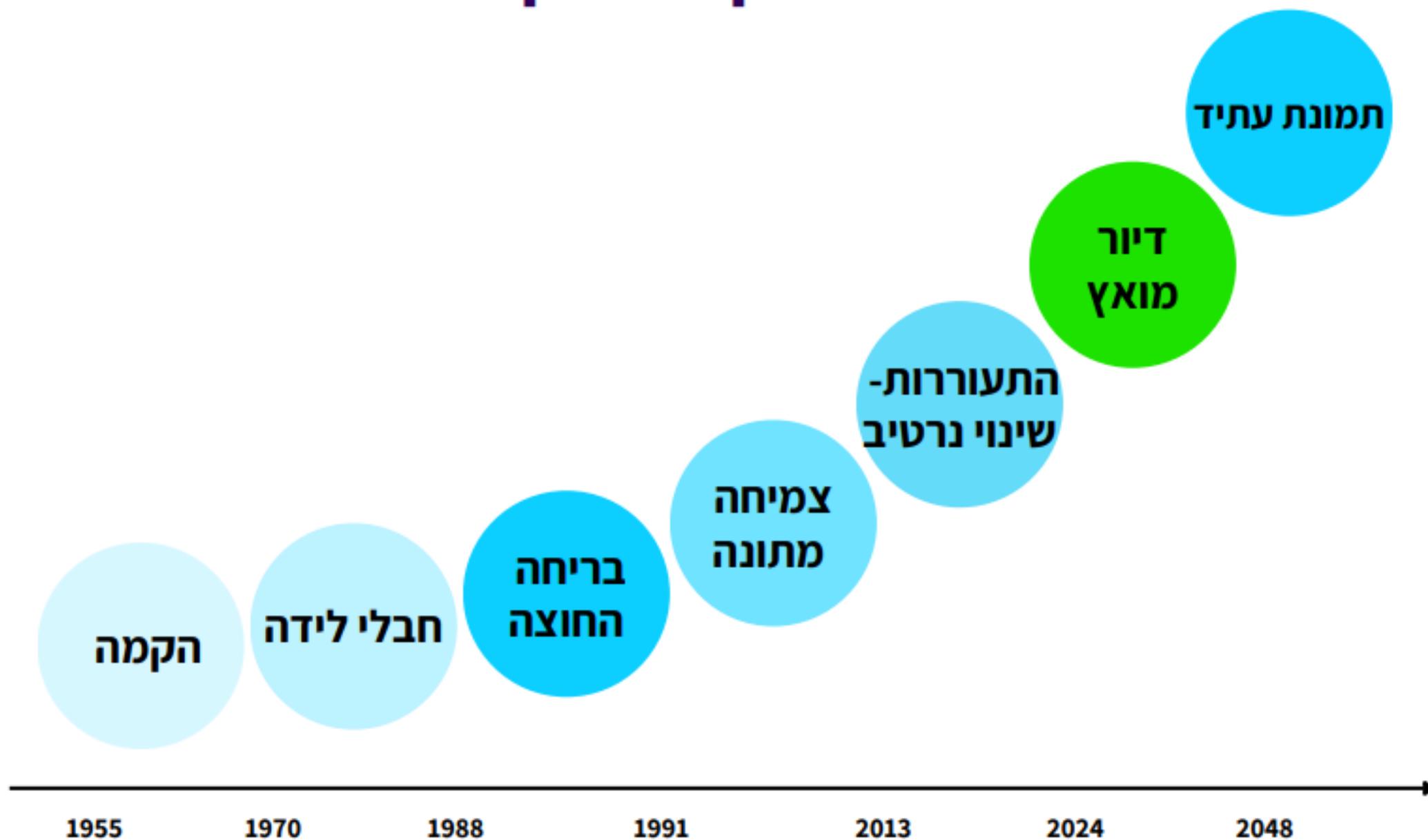
מנהלת "הורים
במרכז"

שמרית לסרי

מנהלת המרכז לגיל
הרך

דימונה בנקודות זמן

תמונת הווה דימונה

קצב צמיחה שנתי

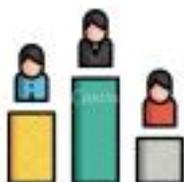
1.8%

הלמ"ס, 2021

כמות תושבים

42,514

מרשם אוכלוסין, 2024

מדד חברתי כלכלי

5

הלמ"ס, 2021

מדד פריפראליות

3

הלמ"ס, 2021

תמונת עתיד דימונה

כ-100K

מספר תושבים בעיר

כמות יחידות דיור בהסכם הגג

30,920

הגיל הרך בדימונה

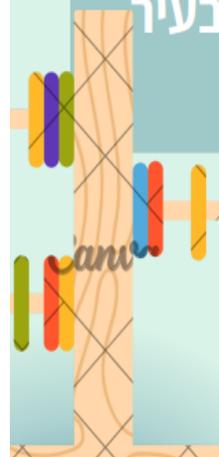

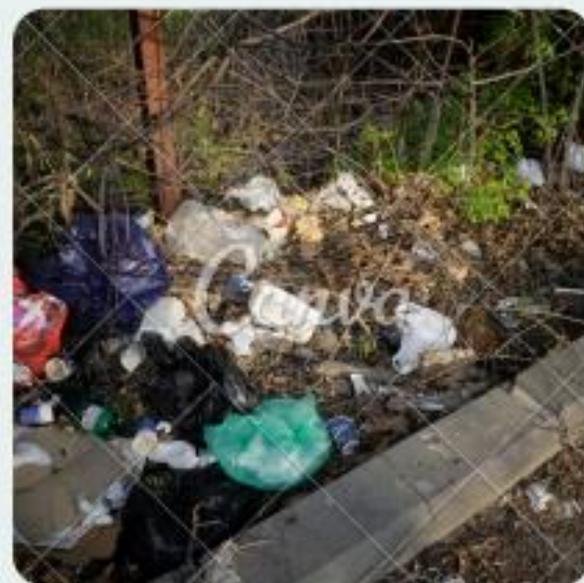
שירותים קיימים בעיר

תחומי טיפול קיימים

פורום פדגוגי בתחום הגיל הרך המורכב מצוותים חינוכיים, רווחתיים ורפואיים המקדמים יחד את הגיל הרך בעיר

**כשנהוג לחשוב על שירותי הגיל הרך אנחנו חושבים ישר על חינוך ורווחה,
אך ישנם גורמים נוספים המשפיעים על החוויה העירונית שלנו ואנחנו לא לוקחים אותם
בחשבון**

תנועה במרחב הציבורי

תכנון ותחזוקת פארקים

תשתיות ופיתוח

פריסת גני ילדים

מבני ציבור

תאורת רחוב

אגף חינוך

כבישים

אגף שפ"ע

שירותי רפואה

אגף הנדסה

אגף רווחה

הטמעת תפיסת הגיל הרך ככלי לשיתופי פעולה ואינטגרציה בין יחידות העירייה.

קהלי היעד (מאפיינים - גיאוגרפיים, דמוגרפיים, חברתי כלכלי)

הורים צעירים בדימונה:
תושבים חדשים בעקבות
הסכם גג,
דימונאים,
לרוב מעמד ביניים

מיקוד בשכונות מגורים
בשלבי צמיחה

משתמשי הדרך

הנהלת העיר

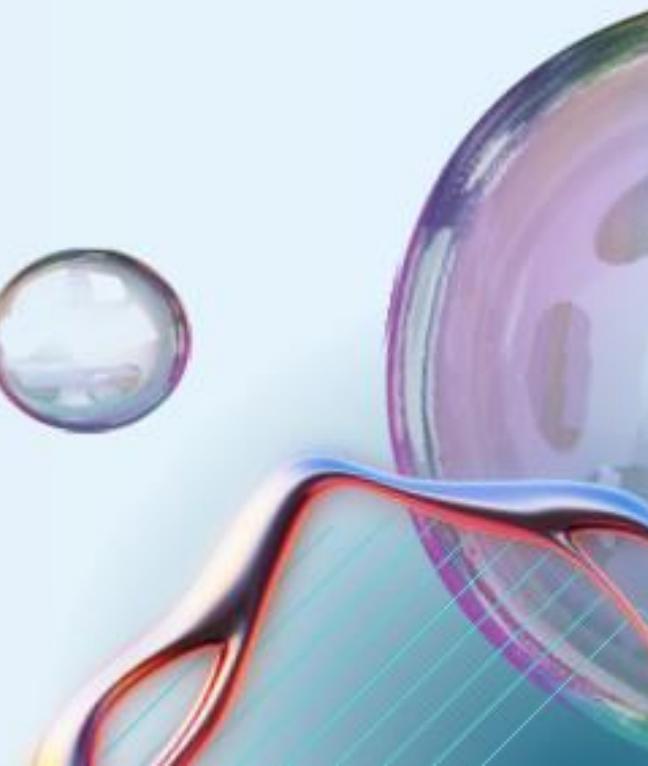
אגפי העירייה ועובדי הרשות

תאגידים עירוניים

הורים צעירים

תושבי העיר

שותפים לדרך

שלביות הפיילוט

איגום משאבים

תכנית 360

אגף קהילה

המרכז לגיל הרך

עיריית דימונה

תחזית צמיחה דמוגרפית

אורבן 95

הסכם גג

מתנ"ס דימונה

דף הדרכה להורים בנושא גמילה ממוצצים

מבוא

רפלקס המציצה הוא צורך טבעי, בלתי רצוני וקיומי אצל התינוק, שכן הוא מאפשר הזנה, עוזר להרגיע את התינוק, תורם לפיתוח מיומנויות מוטוריות ומקנה קשר רגשי עם ההורה. מציצת מוצץ או אגודל היא התנהגות טבעית שמאפיינת כל תינוק בריא (יש תינוקות שמוצצים אצבעות כבר ברחם), וכך יש להתייחס אליה. למרות יתרונותיו, גמילה ממוצץ היא שלב חשוב בהתפתחות הילד ועם זאת התהליך עשוי להיות מאתגר. מטרת דף ההדרכה הזה היא לספק כלים להורים על מנת להקל על התהליך.

מתי להתחיל?

זמן הגמילה מהמוצץ הוא אישי ומשתנה בין ילד לילד. לרוב הגיל המומלץ הוא בין שנה לשלוש, זהו טווח רחב שבו כדאי להקשיב לילד, לקחת בחשבון את מצבו הרגשי והפיזי ולבחור את הזמן המתאים ביותר שיאפשר תהליך חיובי ומוצלח הן לילד והן להורה. חשוב לשים לב לסימנים המעידים שהגיע הזמן: תלות במוצץ; אם הילד מראה סימנים של תלות במוצץ, כמו צורך בו כדי להירדם או להירגע.

יכולת התמודדות: אם הילד מסוגל לנהל שיחה על המוצץ ולכטא את הרגשות שלו, כמו פחד או רצון להפסיק. התפתחות השיניים: מומלץ להתחיל בגמילה כאשר השיניים הקבועות מתחילות לצמוח, שימוש ממושך במוצץ עלול להשפיע על ההתפתחות התקינה של השיניים והלסת. זמן של חיבור רגשי: לא מומלץ להתחיל לגמילה במקביל לשינויים גדולים בחיים כמו מעבר דירה, כניסה לגן חדש וכד'

איך עושים את זה?

- חשוב לאפשר לילד. תחושת שליטה בתהליך: אפשר לעשות 'הסכם' עם הילד שבו מחליטים יחד מתי מפסיקים להשתמש במוצץ. ניתן לחבר את זה לתאריך או מועד כלשהו כמו יום הולדת, יציאה לחופשה, או להחליט על יום מסוים ולעשות הכנה לקראת המועד.
- הפחתה הדרגתית: התחילו להפחית את השימוש במוצץ במהלך היום והגדירו מתי אפשר להשתמש במוצץ, כמו בזמן השינה.
- הציעו אלטרנטיבות: הציעו צעצועים מרגיעים ועסקו בפעילויות מרגיעות, כמו קריאה או ציור להסתת דעת מהמוצץ.
- שוחחו עם הילד. על הנושא: הסבירו במילים פשוטות מדוע הגיע הזמן להפסיק להשתמש במוצץ והקשיבו לרגשותיו ואל תהססו לשאול איך הוא מרגיש לגבי הגמילה.
- שיטת 'הפרידה': הפכו את המוצץ למיוחד והציעו לילד להעבירו לילדים קטנים יותר.
- ערכו טקס קטן שבו הילד יכול להיפרד מהמוצץ בדרך חגיגית. כמו עץ המוצצים (-): תמיכה ועידוד: ניתן להציע תגמול קטן על כל יום ללא המוצץ ושבו את הילד על התקדמותו, גם אם היא קטנה.

מה עוד?

סבלנות: היו סבלניים לתהליך. יתכן שהצעדים יהיו אחד אחורה שניים קדימה... תמיכה ממבוגרים אחרים: שתפו את הסביבה הקרובה בתהליך, חשוב שתהיה אחידות. שמרו על עקביות: חשוב להיות עקביים בהחלטותיכם ולשמור על הגבולות שהצבתם. תסמכו על עצמכם ועל הילד. ה. שאתם יכולים

מריקט
עץ המוצצים
של ילדי דימונה

הפיילוט

- 1. קהילה - אירוע עירוני קהילתי, בליווי הדרכת הורים וגנן
- 2. בינוי - עדכון פרוגרמה למשחיקה התפתחותית
- 3. רשות - פורום עירוני ממוקד גיל רך

עץ המוצצים
של ילדי דימונה

להיפרד מהמוצץ ולתלות אותו על העץ!

פסיחות ריתחוסיקה | יצירה | הקת על הוצצים

הדרכת הורים כונס: אחילה מיטבית מוצץ

5. משובים

סיכום משובים שהועברו בכל מפגש

- שביעות רצון גבוהה מהפורמט ומאורך מפגשי ההכשרה (הרצאות וסיורים).
- ההכשרה העניקה לצוותים השראה ומוטיבציה לקידום הגיל רך בעיר, כמו גם קשרים מקצועיים, שותפות גורל ולמידת עמיתים.
- הצוותים נתרמו מההכשרה. קבלו ידע מעשי וכלים פרקטיים ליישום ולא רק השראה. ככל שיש יותר דוגמאות מהשטח, הצוותים לומדים ונרתמים לתוכנית יותר.
- ניכר כי רוב הצוותים מבינים את חשיבות שיתופי פעולה בין מחלקתיים בעירייה ומגייסים שותפים עירוניים נוספים לעבודה ולמידה במסגרת התוכנית.
- מבחינת הלמידה המעשית וכלים פרקטיים, ניכר כי פורמט פרונטלי עדיף על מפגשים מקוונים (מפגש 4 בלבד התקיים בפורמט מקוון עקב המלחמה).
- המלצות שעולות מהמשובים - מומלץ להקצות יותר זמן עבודה צוותי מודרך על ידי אורבן95, יותר כלים פרקטיים ליישום, יותר דיונים, שיתופים והפריית למידה בין המשתתפים.

מה לקחתי מתכנית ההכשרה? צוות לוד

השראה ולמידה מלמידת עמיתים
ומרעיונות יצירתיים בערים אחרות
בארץ ובעולם.

הנאה והנעה!

היכרות של תחום הגיל הרך והתאמתו
לעבודה שלי במחלקה (הגיל הרך, הנדסה,
תפעול) וחשיבה הוליסטית בקידומו
העמקה משמעותית בהיכרות בין חברי הצוות
מאגפים שונים

חיזוק המודעות וההבנה של חשיבות
ההשקעה בגיל הרך להתפתחות הילד
והקשר הורה-ילד.

מה לקחתי מתוכנית הכשרת URBAN95

צוות טירת כרמל

- מודעות לחשיבות ההשפעה ההתפתחותית הקריטית בגילאי 0-3
- נקודת ראות הילד במרחב הציבורי- ברזיות נמוכות, שילוט והכוונה הטמעת פינות יצירה אקולוגיות (חום ומים) , יצירת סביבת משחק טבעית (מתקני משחק מעץ בסביבת עצים – יער הציפורים)
- חשיבות רתימת שותפים עירוניים לנקודת המבט של הילד
- הנעה לפעולה משותפת של רשות ותושבים
- פיצוח אתגרים דרך יצירת מעגלי שיח ושולחנות עגולים
- עיר טובה לילדים היא עיר טובה לכולם

צוות באקה

- תכנית ההכשרה העניקה הבנה תיאורטית, ידע מעשי וכישורים אישיים שמסייעים לפעול באופן מיטבי בהיבט הציבורי, להניע תהליכי רוחב ולהשפיע על קבלת החלטות בתחומי הקהילה וגיל רך.

6. תובנות הצוות

תובנות צוות אסטרטגי לגבי ההכשרה

• מבנה התכנית:

- יש ליצור תהליך "משפך" המסנן תוך כדי התהליך. מומלץ לפצל את ההכשרה להכשרת בסיס, והמשך יישומי בהתאם ליכולות הצוות, המוטיבציה ושיתוף הפעולה.
- יש לייצר מדרג בין התכניות בכדי להיות "עיר אורבן" - בהתאם לעומק ההכשרה, המשתתפים והאימפקט שהעיר עברה.

- **השפעה:** עבודת הצוותים חשפה גורמים נוספים בעיר לחשיבות הגיל הרך, וגורמים עירוניים בקשו הדרכה וליווי להתאמת השירותים שלהם לגיל הרך – לדוגמה מנהלת הספרייה בלוד, מנהלת מחלקת הגיל הרך בדימונה.

- **מבחינת נושאים:** מדידה והערכה כסדנה התנסותית – להראות להם את הנתונים של המדידות וההערכות, שיתוף ציבור כרתימה ושיתוף ציבור ילדים, נושאים שקשורים להליכתיות וניידות – רחובות, רחובות משחק, אקלים, צל ומשבר החום בישראל, ניהול ידע מבוסס נתונים, משחקיות במרחב הציבורי ועוד.

תובנות צוות אסטרטגי לגבי ההכשרה

• מתודולוגיה ותכנים:

1. חשוב שכל מפגש יכלול מגוון מתודולוגיות - להמנע מרצף מצגות, חוויה והתנסות צוותית בכל מפגש.
2. יש לבחון הכנסת הסטוריטלינג בשלבים יותר מוקדמים.
3. חשוב להציג גם אתגרים: איפה נפלנו, לא רק מקרי מבחן מוצלחים.
4. לתת למפעילה מדימונה כלים ויכולות לעבוד עם הספקים - צ'ק ליסט עקרונות עבודה
5. העצמת הצוותים שהם יציגו את העשייה שלהם בעיר (לדוגמה יוני לוד, לספר על עצמו או על האתגר שלו)
6. מבחינת הערכה פר מפגש - לא שיקף, או שנקדיש מישוב זה חשוב - או בדרך חוויתית.
7. השקעה בתוצרים - "מדריך לבניית משחקייה, מדריך לכלי הגיל הרך במספרים" - שיהיו יותר תוצרי ידע - איך בונים פורום עירוני? איך עושים מיפוי שחקנים? TOOLKIT
8. מסג'ינג לגבי קבלת הכלים: היום תצאו עם 3 כלים חדשים: ..... חידוד המסרים והכלים שיקבלו
9. שמירה על איזון בין הכשרת ידע לבין הכשרה של תהליך יישום והטמעה והתנסות פרקטית. יש למדל ולהנגיש את הכלים השונים באופן שיוכלו "לקחת הביתה", הן כמצגת והן כמסמכים.
- תוצרי TOOLKIT למשל: מחוון הערכת מרחב ציבורי, מדידה והערכה, הגיל הרך במספרים, סקר הורים פריסקופים, מיפוי שחקנים וכו.
10. יצירת שפה, אריזה גראפית לתוצרי ההכשרה - להודעות, לסדר יום, למצגות ובנראות ובשי בכל מפגש עם

ערך (מיתוג של מדבקות - להדביק על מחברת של פליינג טייגר כדוגמה)

תובנות צוות אסטרטגי לגבי ההכשרה

מנטורינג:

- 1. הוצע לבנות מאגר יועצים ש"מדברים אורבן": יועצים, מפעילים, אדריכלי נוף וכו'.
- 2. חברה ערבית דורשת מנטורינג יותר צמוד, פחות יוזמים. הצוות תופס שהערך הוא נמוך ביחס לדרישות שלנו "אתם שמים 20,000 ש ומצפים שנבנה גינה, חיים בסרט".
- 3. ישנה חשיבות גבוהה לתיאום חלק ממפגשי המנטורינג ברשות עצמה, ולא רק באופן מקוון.
- 4. יש ללוות מקצועית את צוות את המנטוריות - מה התוצר שאנחנו רוצות להשיג בכל מפגש, הנחייה למנטורינג באופן ברור
- 5. מוצע לשריין תקציב לארוחת בוקר למפגשים הפיזיים.
- 6. מוצע לבנות פורמט לתכנית – זמנים, תקציב, תיאום ציפיות.

מבחינת הצוותים:

- 1. הרכב הצוות – לוודא שיש מגוון מיחידות שונות בעירייה
- 2. יש לוודא בהירות בתוך הצוות מבחינת אחריות והובלה

תעודת סיום

תוכנית הכשרת "ערי הרשת", אורבן 95 ישראל

תעודה זאת מוענקת ל _____ מעיר _____

על ההשתתפותך בתכנית בנושא:
קידום ערים טובות לגיל הרך ומשפחותיהם.
סיימת בהצלחה את מחזור א' של ההכשרה
שהתקיימה במהלך 2023-2024

